

**РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ПОЉОПРИВРЕДЕ,
ШУМАРСТВА И ВОДОПРИВРЕДЕ**

**ПРАВИЛНИК
О ОСПОСОБЉАВАЊУ ЛИЦА ЗА ОБАВЉАЊЕ ЗООТЕХНИЧКИХ
ЗАХВАТА**

Бања Лука, октобар 2015. године

На основу члана 10. став 3. Закона о сточарству „Службени гласник Републике Српске”, број 44/15) и члана 82. став 2. Закона о републичкој управи (“Службени гласник Републике Српске”, бр. 118/08 и 11/09), министар пољопривреде, шумарства и водопривреде доноси

ПРАВИЛНИК О ОСПОСОБЉАВАЊУ ЛИЦА ЗА ОБАВЉАЊЕ ЗООТЕХНИЧКИХ ЗАХВАТА

Члан 1.

Овим правилником уређују се овлашћена институција за спровођење обуке за оспособљавање за обављање зоотехничких захвата (у даљем тексту: обука), услови пријаве за обуку, врсте и садржај обука, начин избора и именовања испитне комисије, спровођење испита о оспособљености за обављање зоотехничких захвата и примјер увјерења о завршеној обуци.

Члан 2.

- (1) Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство), даје сагласност за спровођење обуке.
- (2) Институција која врши обуку подноси Министарству захтјев за спровођење обуке, уз приложену документацију о испуњености услова за њено спровођење у складу са садржајем појединих обука утврђеним у прилозима овог правилника.
- (3) Министар рјешењем овлашћује институцију из става 2. овог члана за спровођење обуке.

Члан 3.

- (1) Пријаву за обуку и полагање испита о оспособљености за обављање зоотехничких захвата (у даљем тексту: испит) заинтересовано лице предаје институцији, којој је Министарство дало овлашћење за спровођење обуке у складу са овим правилником.
- (2) Пријава за похађање обуке за обављање зоотехничких захвата налази се у Прилогу 1. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 4.

- (1) Обуке се спроводе за обављање следећих зоотехничких захвата:
  - 1) обиљежавање гајених животиња,
  - 2) обрада и њега папака/копита гајених животиња,
  - 3) купирање репова прасади до осмог дана старости и скраћивање зуба прасадима првог дана по рођењу,
  - 4) обезржававање младих животиња,
  - 5) вјештачко осјемењавање крава, оваца, коза и свиња.
- (2) Лице које је положило испит може обављати зоотехничке захвате из става 1. т. 2, 3. и 4. овог члана на свом газдинству и на другом газдинству, уколико за то има регистровану дјелатност или док је у сталном радном односу на другом газдинству.
- (3) Лице које је положило испит може обављати захват наведен у ставу 1. тачка 5. овог члана и на стаду које није у његовом власништву, али искључиво у случају док је у

сталном радном односу на том газдинству и има за то писмену сагласност власника газдинства, коју пружа на увид надлежном инспектору на његов захтјев.

Члан 5.

- (1) Садржај појединих обука, њихова дужина и садржај практичног дијела обуке налазе се у прилозима 2, 3, 4, 5, 6, 7. и 8. овог правилника и чине његов саставни дио.
- (2) О завршеној обуци и полагању испита сачињава се записник, чији се садржај налази у Прилогу 9. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 6.

- (1) По обављеној обуци полазник полаже испит пред трочланом испитном комисијом.
- (2) Предсједник комисије је представник Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту: Министарство) којег именује министар пољопривреде, шумарства и водопривреде, а друга два члана предлаже руководиоца институције која врши обуку.
- (3) Чланови комисије из става 1. овог члана морају бити стручњаци из области сточарских, односно ветеринарских наука и то најмање један доктор ветеринарске медицине и један инжењер сточарства.
- (4) Комисија има секретара, којег именује руководиоца институције која спроводи обуку.
- (5) Комисија доноси пословник о свом раду и уз сагласност Министарства.
- (6) Министарство прописује литературу за полагање писменог дијела обуке.

Члан 7.

- (1) Испит се састоји из теоретског (који је писмени и усмени) и практичног дијела.
- (2) Оцјењивање се врши појединачно за теоретски и практични дио, оцјенама „положио“ или „није положио“.
- (3) Сматра се да је полазник положио испит ако положи теоретски и практични дио.

Члан 8.

- (1) Полазник који из оправданих разлога није био у могућности да присуствује испиту, а који је писмено образложио свој изостанак, комисија ће утврдити нови термин у року од 30 дана од дана добијања обавјештења о изостанку.
- (2) Обавјештење из става 1. овог члана полазник доставља институцији која врши обуку, а копију обавјештења у року од 15 дана од пријема ова институција доставља Министарству.
- (3) Полазник има право да приступи полагању испита три пута у току календарске године.
- (4) Министарство води регистар лица која су положила испит у складу са чланом 4. став 1. овог правилника, чији се садржај налази у Прилогу 11. овог правилника и чини његов саставни дио.

Члан 9.

- (1) По положеном стручном испиту полазнику обуке се издаје увјерење о положеном испиту за обављање зоотехничких захвата, чији се садржај налази у Прилогу 10. овог правилника и чини његов саставни дио.

- (2) У случају губитка увјерења из става 1. овог члана, полазник који је положио испит може затражити поновно издавање увјерења од институције која му је издала претходно увјерење.
- (3) На новом увјерењу потребно је да се назначи да је то дупликат и наведе редни број дупликата.
- (4) О издавању новог увјерења институција је дужна да обавијести Министарство и надлежну инспекцију у року од 15 дана од дана издавања новог увјерења.
- (5) Трошкове издавања дупликата увјерења сноси подносилац захтјева.

Члан 10.

Примјерак записника прописаног чланом 5. став 3. и увјерења прописаног чланом 9. овог правилника доставља се Министарству и надлежној инспекцији у року од 30 дана од дана полагања испита.

Члан 11.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број:

МИНИСТАР

Датум:

Проф. др Стево Мирјанић

Прилог 1.

**ПРИЈАВА
ЗА ПОХАЂАЊЕ ОБУКЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЗОТЕХНИЧКИХ ЗАХВАТА**

Врста обуке:

Назив институције којој се подноси захтјев:

ЛИЧНИ ПОДАЦИ:

Име и презиме:

Адреса:

Датум рођења:

ЈМБ:

Образовање кандидата:

1. Средњошколско, назив школе, мјесто и датум завршетка:

---

2. Универзитетско, назив факултета, мјесто и датум завршетка:

Потпис и датум (пуно име и презиме)

Прилог 2.

САДРЖАЈ ОБУКЕ: ОБИЉЕЖАВАЊЕ ГАЈЕНИХ ЖИВОТИЊА

Дужина обуке: (5 часова теоријски дио, 2 часа практични дио)

А) Теоријски дио

- Опште знање из сточарства
- Значај обиљежавања гајених животиња
- Врсте обиљежавања животиња
- Опрема која се користи у обиљежавању
- Анатомија ушне шкољке
- Законска регулатива у Републици Српској и Босни и Херцеговини која уређује област обиљежавања гајених животиња
- Вођење матичне евиденције
- Попуњавање образаца који се воде у сврху евиденције обиљежавања гајених животиња
- Извјештавање

Б) Практични дио

- Поступак припреме животиње за обиљежавање
- Правилно поступање са животињом у току обиљежавања
- Руковање са опремом и дезинфекција опреме
- Обиљежавање
- Попуњавање образаца

Прилог 3.

**САДРЖАЈ ОБУКЕ: ОБРАДА И ЊЕГА ПАПАКА, КОПИТА И ЧИШЋЕЊЕ
ГАЈЕНИХ ЖИВОТИЊА ГОВЕДА ИЛИ ОВАЦА И КОЗА ИЛИ СВИЊА ИЛИ
КОЊА**

Дужина обуке: (16 часова теоријски дио, 12 часова практични дио)

А) Теоријски део

- Опште знање из сточарства
- Анатомија гајених животиња – основе
- Анатомија папака/копита гајених животиња
- Значај његе папака/копита
- Опрема која се користи у њези папака
- Лабораторијске вјежбе – на моделима
- Вођење евиденције захвата

Б) Практични дио

- Поступак припреме животиње
- Правилно поступање са животињом
- Руковање са опремом, употреба и дезинфекција опреме
- Попуњавање образаца за евиденцију

Прилог 4.

**САДРЖАЈ ОБУКЕ: КУПИРАЊЕ РЕПОВА ПРАСАДИ ДО ОСМОГ ДАНА И
СКРАЋИВАЊЕ ЗУБА ПРАСАДИМА ПРВОГ ДАНА ПО РОЂЕЊУ**

Дужина обуке: (12 часова теоријски дио, 4 часа практични дио)

А) Теоријски део

- Опште знање из сточарства
- Анатомија гајених животиња – уопштено
- Анатомија репова и вилице свиња/прасади
- Значај купирања репова и скраћивања зуба
- Опрема која се користи у извођењу наведених зоотехничких захвата
- Лабораторијске вјежбе – на моделима
- Вођење евиденције захвата

Б) Практични дио

- Поступак припреме животиње
- Правилно поступање са животињом
- Руковање са опремом, употреба и дезинфекција опреме
- Попуњавање образаца за евиденцију

САДРЖАЈ ОБУКЕ: ОБЕЗРОЖАВАЊЕ МЛАДИХ ЖИВОТИЊА

Дужина обуке: (8 часова теоријски дио, 4 часа практични дио)

А) Теоријски део

- Опште знање из сточарства
- Анатомија гајених животиња – уопштено
- Анатомија главе младих животиња
- Значај купирања обезрожавања
- Опрема која се користи за обезрожавања
- Вођење евиденције захвата

Б) Практични дио

- Поступак припреме животиње
- Правилно поступање са животињом
- Руковање са опремом, употреба и дезинфекција опреме
- Попуњавање образаца за евиденцију

САДРЖАЈ ОБУКЕ: ВЈЕШТАЧКО ОСЈЕМЕЊАВАЊЕ КРАВА

ДИО I – вјештачко осјемењавање

Дужина обуке у зависности од степена образовања кандидата:

- а) 8 часова теоријске обуке и 12 часова практичне обуке – средњошколско или факултетско образовање из области пољопривреде – смјер сточарство, односно средњошколско у области ветеринарства,
- б) 16 часова теоријске обуке и 12 часа практичне обуке – за учеснике који нису имали средњошколско или факултетско образовање у области пољопривреде смјер сточарство односно односно средњошколско у области ветеринарства. Упутство је проширено са општим знањем о сточарству.

А) Теоријски део

- Основни концепти узгоја говеда
- Опште знање из сточарства – говедарство
- Значај вантјелесне оплодње крава
- Показатељи репродукције и евалуација резултата гравидности
- Опис анатомске структуре полних органа
- Физиологија сексуалне функције
- Плодност, дефиниција плодности, плодност као производна особина
- Методе за откривање еструса
- Услови за спровођење оплодње крава
- Здравствени услови за оплодњу са гледишта ветеринарске праксе
- Основе евиденције репродуктивног процеса
- Законска регулатива у Републици Српској у складу са темом обуке

Б) Практични дио

- Лабораторијска пракса
- Дезинфекција опреме која се користи за осјемењавање
- Дезинфекција и стерилизација опреме и других предмета који се користе за осјемењавање
- Општа правила за руковање са течним азотом (N₂)
- Микроскопија
- Пракса у штали

Прилог 7.

САДРЖАЈ ОБУКЕ: ВЈЕШТАЧКО ОСЈЕМЕЊАВАЊЕ ОВАЦА И КОЗА

ДИО I – вјештачко осјемењавање

Дужина обуке у зависности од степена образовања кандидата:

- а) 8 часова теоријске обуке и 12 часова практичне обуке – средњошколско или факултетско образовање из области пољопривреде – смјер сточарство, односно средњошколско у области ветеринарства.
- б) 16 часова теоријске обуке и 12 часа практичне обуке - за учеснике који нису имали средњошколско или факултетско образовање у области пољопривреде смјер сточарство односно односно средњошколско у области ветеринарства. Упутство је проширено са општим знањем о сточарству.

А) Теоријски део

- Основни концепти узгоја оваца и коза
- Опште знање из сточарства – овчарство и козарство
- Значај вантјелесне оплодње оваца и коза
- Показатељи репродукције и евалуација резултата гравидности
- Опис анатомске структуре полних органа оваца и коза
- Физиологија сексуалне функције оваца и коза
- Плодност, дефиниција плодности, плодност као производна особина
- Методе за откривање еструса оваца и коза
- Услови за спровођење оплодње оваца, коза
- Здравствени услови за оплодњу са гледишта ветеринарске праксе
- Основе евиденције репродуктивног процеса
- Законска регулатива у Републици Српској у складу са темом обуке

Б) Практични дио

- Лабораторијска пракса
- Дезинфекција опреме која се користи за осјемењавање
- Дезинфекција и стерилизација опреме и других предмета који се користе за осјемењавање
- Општа правила за руковање са течним азотом (N₂)
- Микроскопија
- Пракса у штали

САДРЖАЈ ОБУКЕ: ВЈЕШТАЧКО ОСЈЕМЕЊАВАЊЕ СВИЊА

ДИО I – вјештачко осјемењавање

Дужина обуке у зависности од образовања кандидата:

- а) 8 часова теоријске обуке и 12 часова практичне обуке - средњошколско или факултетско образовање из области пољопривреде – смјер сточарство односно односно средњошколско у области ветеринарства.
- б) 16 часова теоријске обуке и 12 часа практичне обуке - за учеснике који нису имали средњошколско или факултетско образовање у области пољопривреде смјер сточарство односно односно средњошколско у области ветеринарства. Упутство је проширено са општим знањем о сточарству.

А) Теоријски део

- Основни концепти узгоја крмача
- Опште знање из сточарства - свињарство
- Значај вјештачког осјемењавања оплодне крмача
- Показатељи репродукције и евалуација резултата гравидности
- Опис анатомске структуре полних органа крмача
- Физиологија сексуалне функције крмача
- Плодност, дефиниција плодности, плодност као производна особина
- Методе за откривање еструса крмача
- Услови за спровођење оплодне код крмача
- Здравствени услови за оплодњу са гледишта ветеринарске праксе
- Основе евиденције репродуктивног процеса
- Законска регулатива у Републици Српској у складу са темом обуке

Б) Практични дио

- Лабораторијска пракса
- Дезинфекција опреме која се користи за осјемењавање
- Дезинфекција и стерилизација опреме и других предмета који се користе за осјемењавање
- Општа правила за руковање са течним азотом (N₂)
- Микроскопија
- Пракса у штали

Број предмета:
(Уписује институција која врши обуку)

ЗАПИСНИК О ПОЛАГАЊУ ИСПИТА

Назив обуке: _____

Назив институције која је извршила обуку:

_____

Име, презиме и звање кандидата: _____

Датум и мјесто рођења: _____

Резултати обуке (заокружити):

Теоретски дио – писмени		Практични дио	
Положио	Није положио	Положио	Није положио
Теоретски дио – усмени		Датум:	
Положио	Није положио	УКУПНА ОЦИЈЕНА	
Датум:		Положио	Није положио

Чланови комисије, име, презиме и потпис:

1. Предсједник, _____

2. Члан, _____

3. Члан, _____

Датум:

М. П.

ДИРЕКТОР

_____

ЛОГО ИНСТИТУЦИЈЕ

Број предмета:

(Уписује институција која врши обуку)

Дупликат бр. (овај текст се уноси се само у случају ако се издаје дупликат)

У В Ј Е Р Е Њ Е

О ПОЛОЖЕНОМ ИСПИТУ ЗА ОБАВЉАЊЕ ЗООТЕХНИЧКИХ ЗАХВАТА

Назив обуке: _____
(Напомена: назив обуке унијети како је наведено у члану 4. став 1)

У складу са Правилником о оспособљавању лица за обављање зоотехничких мјера (Службени гласник Републике Српске ___/15), Закон о сточарству Републике Српске (Службени Гласник Републике Српске 44/15).

Име, презиме кандидата: _____

Датум и мјесто рођења: _____

У периоду од _____ до _____ успјешно
је прошао обуку и положио испит дана _____ у (мјесто)
_____, које је спровео (назив институције)
_____.

Датум:

М. П.

ДИРЕКТОР

Напомена: увјерење се штампа у формату А4, квалитет папира 200–220 грама.

Напомене и текст у заградама се не налазе на оригиналном примјеру увјерења.

Прилог 11.

Регистар овлашћених лица

Р. бр.	Име и презиме	ЈМБ	Адреса	Датум полагања стручног испита	Број увјерења

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I ПРАВНИ ОСНОВ

Правни основ за доношење Правилника о 10. став 3. и члана 18. став 5. Закона о сточарству (“Службени гласник Републике Српске”, број 44/15), као и у одредби члана 82. став 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 118/08, 11/09, 74/10, 86/10, 24/12 и 121/12), којом се, између осталог, прописује да министар доноси прописе и одлучује о другим питањима из дјелокруга министарства.

II РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ПРАВИЛНИКА

Чланом 10. став 3. Закона о сточарству прописано је да ће министар правилником прописати услове и начин начин спровођења стручних обука за лица која ће обављати зоотехничке мјере на гајеним животињама и у стаду.

Овим Законом је предвиђено да је узгајивач дужан да посједује основна знања о узгоју и поступању са гајеним животињама, одржавању здравља животиња, репродукцији, исхрани, квалитету производа животињског поријекла и поступању са излучевинама гајених животиња.

У складу са тим да би се обезбједило активније учешће узгајивача унапређењу производње, узгоја, здравља и добробити гајених животиња, те уопште сточарства у Републици Српској, те ради досљедне примјене Закона које је донијела Народна Скупштина Републике Српске, намеће се потреба за доношењем наведеног правилника.

III УСКЛАЂЕНОСТ СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

IV ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ПРЕДЛОЖЕНИХ РЈЕШЕЊА

Члан 1. прописују начин и услове полагања испита за обављање зоотехничких захвата.

Члан 2. прописују начин предавања пријаве.

Члан 3. прописује врсте стручних обука.

Члан 4. прописује услове које требају испуњавати полазници.

Члан 5. прописује начин састављања комисије.

Члан 6. прописује врсту испита и начин оцјењивања.

Чланови 7 и 8. Прописују начин полагања и обавезе полазника обуке.

Члан 9. Прописује примјер Увјерења о положеном стручном испиту.

Члан 10. Прописује прелазне и завршне одредбе.

V УЧЕШЋЕ ЈАВНОСТИ И КОНСУЛТАЦИЈЕ У ИЗРАДИ ПРАВИЛНИКА

У сврху спровођења процеса консултација и дефинисања могућих опција, као полазна основа урађена је идентификација релевантних актера и њихова анализа са аспекта очекиваног нивоа утицаја и интереса у вршењу обука за спровођење зоотехничких мјера и захвата. Правилник је био доступан јавности путем интернет странице овог министарства, а ради достављања примједби и сугестија. Поред тога у израду Правилника су била укључена и релевантне катедре за сточарство оба пољопривредна факултета.

VI ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТВА

Финансијска средства за спровођење овог правилника Министарство ће обезбиједити из својих текућих средстава